

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
J.J.M. Uitermark
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Per mail:

Postbus 16001
3500 DA Utrecht

Bezoekadres:
Kleinesingel 1-3
3572 CG Utrecht

030 888 38 88
info@mensenrechten.nl
www.mensenrechten.nl

Onderwerp
Wetgevingsadvies besluit
wijziging Kadasterbesluit

Uw brief van
.
Uw kenmerk

Datum
11 juli 2024
Ons kenmerk
2024/047/VZ/ARS

Geachte minister Uitermark,

Het Besluit tot wijziging van het Kadasterbesluit in verband met een verstrekingsbeperking op persoonsgegevens via ontsluiting op naam en het stellen van regels voor het afschermen van persoonsgegevens (Besluit) is op 19 juni 2024 in consultatie gegaan. Het Besluit regelt onder andere dat het verkrijgen van informatie via de zoekingang op naam wordt beperkt tot professionele gebruikers die uit hoofde van hun taak- of beroepsuitoefening een cruciale rol vervullen. Daarnaast maakt het Besluit het mogelijk om de gegevens van personen waarbij sprake is van waarschijnlijke dreiging vanwege een concrete beroepsuitoefening onder voorwaarden af te schermen. Het College voor de Rechten van de Mens (College) maakt graag van de gelegenheid gebruik om advies uit te brengen op het Besluit.

Het College merkt op dat het Besluit een positieve ontwikkeling is met betrekking tot de bescherming van mensen die deelnemen aan het publieke debat. Het College heeft eerder aandacht gevraagd voor de toenemende agressie en intimidatie jegens personen die zich uiten in het publieke debat, zoals journalisten, en het belang van het kunnen afschermen van persoonsgegevens in openbare bronnen.¹ Het voorliggende Besluit is een goede aanvulling op bestaande mogelijkheden en sluit ook aan bij de wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 inzake een grondslag voor het afschermen van bezoekadressen op verzoek, welke in 2022 is aangenomen.²

---

¹ Zie ook College voor de Rechten van de Mens, [Mensenrechten in Nederland 2021. Een veilig publiek debat](#), 2022.

² Besluit van 24 november 2022, houdende wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 inzake een grondslag voor het afschermen van bezoekadressen op verzoek, *Stb.* 2022, 475. Zie ook College voor de Rechten van de Mens, [Inbreng internetconsultatie wijziging Handelsregisterbesluit 2008](#), 2022.

Hoewel het College het voorgestelde Besluit een positieve ontwikkeling vindt, geeft het u met betrekking tot de preventieve afscherming van persoonsgegevens graag enkele aandachtspunten mee:

- Licht toe welke criteria ten grondslag liggen aan de beoordeling of een beroepsgroep in aanmerking komt voor preventieve afscherming.
- Waarborg dat de eisen voor preventieve afscherming niet disproportioneel zijn.
- Licht toe wanneer iemand voldoende heeft gedaan om de bekendheid van het woonadres te beperken.

Aanmerken beroepsgroepen in het kader van preventieve afscherming

Het Besluit maakt het mogelijk om de gegevens af te schermen van personen die vanwege een concrete beroepsuitoefening een waarschijnlijke dreiging kennen. Verschillende beroepen die in de toelichting staan vermeld zijn journalisten, advocaten, medewerkers van het Openbaar Ministerie en gerechtsdeurwaarders. Welke beroepsgroepen in aanmerking komen voor deze preventieve afscherming beoordeelt het Kadaster in samenspraak met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Het is echter onduidelijk op basis van welke criteria deze beoordeling plaatsvindt. Het College beveelt aan om nader toe te lichten op welke manier en op basis van welke criteria deze beoordeling wordt uitgevoerd. Daarbij geeft het College mee dat een te strikte afbakening van de beroepsgroepen tot gevolg kan hebben dat personen geen bescherming krijgen, terwijl zij dit wel nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat er geen beroepsorganisatie bestaat waar zij onderdeel vanuit (kunnen) maken. Daarnaast is van belang dat er voldoende flexibiliteit is om 'nieuwe' beroepsgroepen die in aanmerking komen voor preventieve afscherming snel te erkennen. Door maatschappelijke ontwikkelingen kan een beroepsgroep in zeer korte tijd te maken krijgen met een verhoogd risico op dreiging. Dit was bijvoorbeeld het geval met virologen tijdens de coronacrisis.

Eisen om in aanmerking te komen voor preventieve afscherming

Wanneer een beroepsgroep in aanmerking komt voor preventieve afscherming maakt de beroepsorganisatie met het Kadaster afspraken over de beroepsgerelateerde afschermingscriteria. In deze afspraken staat eveneens met welke middelen de verzoeker zijn verzoek tot afscherming van gegevens kan onderbouwen. Het College vindt het positief dat het criterium van een proces-verbaal van aangifte geen passend middel is. Niettemin benadrukt het College dat de bewijslast waar een verzoeker aan moet voldoen niet disproportioneel moet zijn. Het doel van preventieve afscherming is immers om een concrete dreiging te voorkomen. Als de verzoeker met veel bewijsmiddelen moet aantonen dat sprake is van een waarschijnlijke dreiging, kan dit het doel tegenwerken.

Maatregelen om bekendheid woonadres te beperken

Het Besluit veronderstelt dat een verzoeker alle maatregelen heeft genomen om de bekendheid van diens woonadres te beperken. Dit vereiste bestaat om te voorkomen dat het Kadaster zou overgaan tot afscherming, terwijl (online of anderszins) de gegevens nog makkelijk te vinden zijn.

Afscherming door het Kadaster is dus een aanvulling op door de verzoeker zelf genomen maatregelen. Vooral nog is voor het College onduidelijk wanneer een verzoeker 'alle maatregelen' heeft genomen. Het is niet ondenkbaar dat het adres van verzoeker door derden wordt verspreid omdat zij het eerder ergens anders hebben gevonden. Het adres kan dan nog (makkelijk) te vinden zijn, buiten de invloedssfeer van de verzoeker om. Het zou erg belastend zijn voor een verzoeker als diegene ook hiertegen alle maatregelen moet nemen. Het College beveelt aan om nader te specificeren hoe invulling te geven aan dit vereiste.

Mocht u naar aanleiding van dit advies vragen of opmerkingen hebben dan kunt u hiervoor contact opnemen met Anne-Rose Stolk, beleidsadviseur, a.stolk@mensenrechten.nl , 030 888 38 88.

Hoogachtend,

Nico Schrijver
Interim voorzitter